

چکیده:

حمام شاه اصفهان در دوره‌ی صفویه و در سال ۱۰۱۲ه.ق به دستور شاه عباس کبیر ساخته شده است. این حمام هم- اکنون در سمت شمال شرقی میدان نقش جهان واقع شده است. در حال حاضر در حمام شاه شواهد اندکی از کاشی روی ازاره‌ها باقی مانده است. این شواهد محدود به کاشی‌های هشت ضلعی و صابونکی به رنگ‌های گوناگون با چیدمان هندسی خاص، کاشی‌های آبی به شکل خشت و انواع دیگر کاشی می‌باشد.

با توجه به این که حمام‌های تاریخی با گذشت زمان کاربری قدیم خود را از دست داده‌اند، حفظ و نگهداری این- گونه بناها تنها در سایه‌ی باززنده‌سازی آن امکان‌پذیر می‌باشد. باززنده‌سازی علاوه بر بنا در تزیینات وابسته به معماری از جمله کاشی کاری نیز باعث ایجاد تغییرات و مداخلاتی در ارائه طرح‌های مرمتی می‌شود.

به منظور ساماندهی و رسیدن به وحدت و یکپارچگی بصری و زیبایی‌شناسی فضاها در کاربری آینده، نیازمند طرحی برای بازسازی کاشی‌کاری‌های ازاره‌ی حمام شاه می‌باشد که در چارچوب طرح کلی باززنده‌سازی حمام مذکور - مد نظر سازمان میراث فرهنگی - قرار گیرد، به طوری که بتواند جوابگوی توقعات و نیازها در کاربری آینده باشد. در راستای این امر از کاربرد رنگ خنثی در بازسازی کاشی‌کاری‌ها در بخش‌های وسیع بدون شواهد کاشی که باعث بی- روح شدن حمام در کاربری آینده می‌شود، پرهیز شده است. در نهایت طرح بازسازی کاشی‌کاری ازاره‌های حمام شاه بر اساس آخرین شواهد موجود در حمام (شناسایی طرح و چیدمان کاشی‌ها)، منابع مکتوب، استناد به مطالعات تاریخی - تطبیقی با حمام‌های هم‌دوره با حمام شاه و آخرین شواهد باقی‌مانده در این حمام‌ها، و در چارچوب طرح کلی باززنده‌سازی و همچنین اصول حاکم بر علم مرمت انجام شده است تا از تحریف در بازسازی کاشی‌کاری‌ها جلوگیری شود.

کلیدواژه‌ها: حمام شاه اصفهان، کاشی، میدان نقش جهان، صفویه.